

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
Y
REDAGGIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESC
núm. 27, pis 2.^{on}
BARCELONA.

PERIÒDIC SATÍRIC, HUMORÍSTIC, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA
cada trimestre
ESPANYA, 8 rals.
CUBA Y PUERTORICO, 16.
ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

LO TABAGO.

Al parlar del tabaco, no 'm refereixo presisament a las fullas de tabaquera; per mi tabaco 'u es tot 'lo que deixa fumar-se.

Com no, si fins la fulla de patatera que cargola 'l noy d' amagat del pare, es més dolça que 'l millor cigarro de l' Habana!

Lo tabaco van importar-lo d' Amèrica en lo sigle XV, y un rey, Jaume primer d' Inglaterra, prohibí que 's fumés, alegant que l' hi semblava l' infern lo fum que exal·laba 'l tabaco al cremarse.

Pobre rey! Deviatémel molt l' infern y no podia sufrir lo veure'n una parodia en la boca de cada fumador.

Detestat de moros y cristians, en l' any 1310, lo Sultan de Turquia castigá severament als fumadors del seu país; y poch després lo papa Urbano VII, excomunicá als qu' entraban ab tabaco a las iglesias elegants que 's estornuts eran causa de molts irreverències.

En 1634 l' Emperador de las Russias, Pere 'l gran, a més de condemnar a mort als fumadors, maná que 's tallés lo nás als que prenian polvo.

No va dir si 'ls xatos s' eximian d' aquesta pena; encare que ja se suposa.

Se proposavan aquests personatjes desterrar l' us del tabaco? Donchs, a fé de mon, si que van lluhirse. Com no, si lo qu' ells detestaban llavoras es avuy la delicia de sos successors!

Los sultans d' avuy repapats en la otomana, mentres las odaliscas los hi ventan las moscas, xuclan per medi d' un canó de goma las aromas d' una pipa grossa com la cúpula de una mesquita, hont lo tabaco s' hi consum com la llenya en un forn de coure cal.

Los reys y emperadors acceptan ab gust un paquet de cigarros que algun de sos súbdits se digni regalarlos.

Y qué dirém dels capellans?

A pesar de las excomunionis dels papas d' aquell temps, aixis... un xich d' amagatots, fuman més que la xamañeya d' un vapor. Y no parlem dels que prenen polvo; de segur que si a tots los tallés lo nás, no n' hi hauria cap que pogués fer setze!

Ja 'u vehuen: a pesar d' aquellas rancies preocupacions lo tabaco ha pres carta de naturalesa en tot lo món. En vá 'l govern nos dona matzinas en lloch de tabaco; mes aixó ¿qué importa? ¿Val la pena de privarse de fumar los deu ó dotze anys de vida que pot quitarnos lo fumar tabaco d' estanch? ¡May!

Hi ha qui acostuma a ficarse al llit fumant; bé s' espasa a morir rostit; pero ¿qué val lo perill comparat ab la immensa satisfacció de poderse adormir ab lo cigarro a la boca?

Oh! 'l tabaco es una gran cosa. Figúrintse l' empleat que te l' ocupació de matar horas a l' oficina; ¿cóm ho faria sense 'l tabaco? S' aburriria d' estar ab las mans plegadas, y al últim la seva feyna fora més dura que la de un camalich.

Are no: are s' ajèu a la butaca y comensa a fer cigarros; ab la punta de l' un encen l' altre; y disfruta contemplant las glopadas de fum que al elevarse, forman mil figuras extravagants y ridiculas.

Hi veu, entre otras, mestres d' estudi y contribuyents, que s' estiran y cargolan com ninots de goma; disolventse en forma de calaveras, fent gestos y muecas.

Y qué dirém del tabaco si han de esperar a algú Diuhen que qui s' espera s' desespera; més si son fumadors los passa 'ls temps que ni se 'n adonan.

Figúrintse que tenen relacions ab una nena, y per sortir un rató ab ella, com no tenen lo si del guetos; l' han de esperar al carrer.

Toca l' hora en que han quedat, y ella encare no 's deixa veure. Vostés pensan ¡Cál la deuran entretenir; ja se sab, que las donas no tenen la nostra llibertat... y ab aquestas reflexions comensan a cargolar un pito. L' encenen: y mentres contemplan en lo fum l' imatge de l' hermosa qu' esperan, ella de detrás de las persianas del balcó los contempla a vostés mentres murmura:—Vaja 's veu que será un módelo de marits; dona probas de tenir més paciència que Job.

Jo no sé perquè l' us del tabaco no s' ha fet estensiu hasta a las donas. Qué, ¿se 'n rihuen?

Donchs no 's eregan que diga cap disbarat, puig si las donas fumessin foran molts los homes que ho farien de franch.

Per altra part hi hauria més ocasió de poderlas empendre, cosa que are 's presenta devegadas bastant difícil.

M' esplicaré més clar:

Jo coneix una nena; es a dir, la coneix de vista. Fa poch dias que la vaig veure, y era tan caya que francament me va engrescar. D' allavors que impulsat per una forsa involuntaria, li segueixo la pista; y per ma desgracia no pert may lo mocador, ni li cau may lo vano, perquè jo oferintli puga insinuar-me.

¡Vehuen! Si fumés fora joch de pocas taulas, un dia li demanava foch, y ab l' excusa del foch podria dirli alguna altra cosa y pot ser que 'ns entendriam.

Lo fumar, sobre tot lo fumar puros, demostra molt la posició del individu. Si 'n vehuen un que encare no es a mitj ja 'l tira ¡qué rumbós! Si al contrari 'n vehuen un que l' aprofita fins que 's crema 'ls llabis, ja poden dir ¡quin pelón!

Hi encés un cigarro al comensar aquestas ratllas. Vaig a posar punt final, y sento que 'l foch me socarima 'l bigoti.

¡Ja ho vehuen! en lo temps de fumar un cigarro escrich un article. Que digan lo que vulgan, lo foch del cigarro es lo foch de l' inspiració.

VÍCTOR SOLER.

ANIVERSARI DE JOSEPH ANSELM CLAVÉ.

Sis anys cumpliren lo dia 24 de Febrer de la mort

del ilustre músich-poeta, cada dia més anyorat per tots los fills de Catalunya.

Aquest any s' ha celebrat dignament son aniversari. ¿No saben per qui? Per l' Ateneo barcelonés que l' havia contat entre 'l número dels seus socios, y que aprofitant lo nou periodo de tolerancia que s' ha inaugurat en aquella casa, no ha volgut deixar que pasés més temps, sense unir lo seu retrato a la galeria de socios ilustres que porta comensada.

Lo retrato de 'n Clavé, es un obsequi que ha fet a l' Ateneo lo distingit pintor Marti y Alsina, en elogi del qual pot ben dirse qu' es lo Clavé de la pintura. Antich companys del autor de las *Flors de Maig*, l' ha reproduhit en l' esplendor de sa juvenut, sobre un fondo de paisatge ple de llum y de vida. L' idea es hermosa, y la semblansa de 'n Clavé, notable.

Lo president del Ateneo, Sr. Sol y Ortega, obri la sessió improvisant un discurs en lo qual pintá a Clavé honrat digna y merescudament pels fills del treball que l' hi alsaren un panteon en lo Cementiri; per un dels magnats del capital, que commemorá ab una lápida, lo fet de haber nascut en la casa que avuy posseix D. Manúel Girón; y per una corporació científica com l' Ateneo barcelonés que s' honrava ab lo recort de haberlo contat entre el número de los socios.

Pronuncia l' elogi del difunt considerantlo com a home polítich, com a filantropo y com a artista D. Joseph Roca y Roca, llegint una extensa memoria que fou aplaudida varias vegadas.

D. Eduart Vidal Valenciano, llegí un treball impregnat de sentiment, revelant diversos detalls intims de la vida de Clavé que no sols interessaren, sino que molts cops omplirem d' entusiasme a la concurrència.

D' Artur Gallart llegí l' inspirada poesia que veuran nostres lectors en un altre lloch del present número.

Finalment la part musical estigué representada per magnífich quarteto dedicat a Clavé y original del mestre Rodoreda, actual director de la societat de *Euterpe*, y per la inspirada romansa del immortal músich-poeta «L' anyorament», desempeñada en lo piano pel citat mestre Rodoreda y fent lo cantabil en lo violoncéllo, lo Sr. Garcia que no té rival en aquest instrument.

Tal efecte produhí «L' anyorament», que hagué de repetir-se, entre 'ls picaments de mans de tota la concurrència.

L' acte fou solemne, serió y digné del ilustre músich-poeta.

Nosaltres nos hi associem ab tota l' ánima. Clavé es la personificació de l' art popular de Catalunya. Tot lo que 'l nostre poble té de hermós, de gran y de noble: naturalesa, costums, sentiments, amor al treball inspiraren a Clavé sentidas composicions que viuran tant com visca Catalunya.

Clavé consagra tota la seva existencia a la regeneració del obrer, y morí pobre.

Fou un dels pochos homes polítichs, consequents, desinteressats y dignes.

Com a home, com a artista y com a apóstol de una

idea grandiosa y civilizadora es un dels fills més dignes de la nostra pàtria.

En un altre país tindria ja un monument perquè sas virtuts y sos mèrits servissen d' etern exemple.

Aquí no 'l té més que dintre dels cors. Però ja vindrà dia que 'l tindrà, perquè la seva figura, com la de tots los grans homes, ab lo temps transcorregut després de sa mort, s' ageganta.

P. DEL O.

Veus' aquí una de las inspiradas poesias de Clavé.

ANYORAMENT,

Sento en mi gréu frisansa,
viu s' insinúa
fer malestar;
tot lo del mon me cansa,
lo cor se'm nua,
y ay! vull plorar.
Jo bé aborresch la vida,
trista afluqueixo
terriblement;
y ay! ma mare afligida
diu que pateixo
d' anyorament

Cert que es un fer torment
lo mal d' ausencia;
cert que es un fer torment
l' anyorament.

Ronch soná un crit de guerra
que ay! va robarme
lo promés mèu.
Pobre! des llunya terra
sempre estimarme
promet per Déu.
Des llavors sens sossego
febrosa abrumo
mon pensament.
Jorn y nit per ell prego
y ay! me consumo
d' anyorament.

Cert que es un fer torment
lo mal de ausencia;
cert que es un fer torment
l' anyorament.

Los aucellets no cantan
pas com solian;
trist surt lo sol.
Las flors als ulls no encantan
ni olors m' envian;
tot vesteix dol.

Presa de gréu fatiga
soleta ploro
mon goig ausent;
Ell á tornar molt triga
y en tan jo moro
d' anyorament.

Cert que es un fer torment
lo mal de ausencia;
cert que es un fer torment
l' anyorament.

J. ANSELM CLAVÉ.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Si jo fos propietari de la *Campana de Gracia*, duria á tots los santuaris de Catalunya un capellá de ptata en just agraument á lo que han fet en favor d' aquell periódich, á copia d' escumificarlo. ¡Com hi ha mon! Més val excomunió de capellá, que denuncia de fiscal d' imprenta.

Fassinse cárrech d' aixó 'ls empresaris de teatros que posan la *Passió y mort de N. S. Jesucrist*, y envihin al Sr. Bisbe, un expressiu vot de gracias, per aquella circular tant tremebunda, que agrega un nou pecat als set pecats capitals, lo pecat de anar á veure la *Passió*. Cada lletra d' aquesta circular ha de valer lo menos deu entradas. Encare es fecunda y productiva la véu de la santa mare Iglesia.

Si vostés han anat alguna vegada á veure 'l drama sacro, de segur que no olvidarán lo reculliment y 'l respecte del públich. En cambi van á veure una professó de Corpus ó de Senmana Santa; segueixin lo curs, observin la tabola, la broma y escándols dels que hi van y dels que la miran, y comparin.

Calculin després que aquella mateixa autoritat eclesiástica que alenta als seus fiels á que vegin á la professó, tracta de impedir que concorrin al teatro á veure un' obra piadosa, escrita per un frare, més mansa que un xay y més candorosa que una criatura de cinch anys.

Francament: quan jo calculo quins móvils poden haver inspirat aquesta circular del bisbe, me recordo de que la gent que vá al teatro no va á sermó, y fins tinch por de que tot aixó no siga una qüestió de competència, com la que 's fan los sombrerers ab aquells anuncis del 5000 rals y 'ls 5000 romansos.

Jo, senyors, faré com en Lostau: «Ni 5000 rals ni 5000 romansos: que visca tothom.»

Aquesta senmana es la dels beneficis: benefici del

Arderius, benefici de 'n Goula, y per avuy divendres se n' anuncia un que 'ls hi recomano. Se tracta de que 'ls fills del malaguanyat Llimona, obtingan los fruits que ab ell hauria recullit son pare, si hagués sigut viu.

Amichs del difunt, admiradors del artista, personas de cor filantrópic, recordinse que avuy tenen ocasió de fer una bona obra ab una familia desamparada, que no contava més que ab lo treball del pobre artista; per viure y educarse.

Al Circo ha comensat á treballar los diumenjes una modesta companyia d' ópera; y dich modesta, perquè 's contenta ab dos rals d' entrada.

Ni la recomano als *diletants*; pero si al poble que no pot gastar més de mitja pesseta.

Y consti que aquells artistas sense pretensions, per disset quartos donan més relativament de lo que davan al Liceo per sis rals. Jo desitjo al ménos que 'ls seus esforços sigan lo principi de l' *ópera popular*, y que pogan anunciar «*La música al alcance de todas las fortunas.*»

Obra nova: *Lo lliri de plata*, drama d' espectacle estrenat al Bon Retiro. Los autors son joves, y literariament lo drama no 's recomana pas. Las decoracions bastant bonicas y 'ls balls van tenir de repetir-se.

Un espectador al veure l' éxit dels balls, deya:—Lo millor que t' aquesta obra es lo tros qu' está escrit ab los peus.

Espectacle nou: Miss Cora, la domadora que funciona al Circo ecuestr, es valenta y guapa; y encare que avuy dia t' pocas fieras, si s' está molt temps á Espanya, jo l' hi asseguro que podrà engaviarne algunas.

Y aquí vá també un ditxo de un espectador:—Jo no 'in casaré sino ab una domadora. ¿No saben per qué? Perque si tinch sogra me la domi.

Espectacles vells: Per are las dugas obras que semblan dugas minas, son «*Los sobrinos del capitán Grant*» al Principal y «*El registro de la policia*» al Espanyol. Consti que jo vaig profetisarho.

Al Romea s' ha posat l' última obra de 'n Sellés «*El cielo en el suelo.*»

L' obra está admirablement versificada, plena de pensaments é imatjes y desarrolla una idea filosófica; no t' sino qu' es una abstracció poética qu' está molt lluny de la vida real.

En tota obra d' art ha de haverhi dugas condicions: la veritat y la bellesa; y en l' últim drama del autor del *Nudo gordiano*, la bellesa ho ocupa tot, y la veritat se pert de vista.

Per xó com que l' hi falta una ala, no volará tan fàcilment com vá volar «*El nudo gordiano.*»

N. N. N.

CLAVÉ.

I
¡Oh musas catalanas—sis anys qu' esteu de dol:
sis anys que vá morirne—lo sacre trovador!
¡Oh cants de las tenoras—refils de rossinyols,
sardana y farandola—ball d' era y tirabou;
ningú ja 'us engalana—mort vostre cantor!
Perletas de l' aubada,—ensomnis del amor,
valents de nostra pàtria,—honrats treballadors,
paréu vostras enclusas,—mitigui's vostre ardor;
lo dol que 'l cor vesteixi,—ofegui tot soroll;
al cel los ulls alséme,—flectem tots los genolls
y ab llágrimas ardentes—paguem tribut al mort.

II
La pena que 'l cor senti—reflexi en los esguarts,
y al través de las llágrimas—veurém al inmortal
qu' al front ceneix corona,—que palma dú 'n la má;
la palma del martiri,—llorers per coroná 'l
y al entorn resplandintne—lo sol de llibertat.
Veurém passar á collas—sos cants més populars:
los ángels de la gloria—duhentli flors de maig,
los somnis de las verges—á n' ell tots endressats,
los héroes que moriren—sa pàtria defensant
aquells valents de l' Africa—nets dels almogavars,
del front los llors trayentse—pera á sos peus posa 'ls.

III
Y sentirém al-hora—sos cants los més divins
qu' á la naturalesa—robá son géní actiu;
al cap al tart veurémne—natura deixondir 's,
la veu armoniosa—que 's sent de bon matí,
dels s' gadors las collas—al bell pich de l' estiu,
veuremne la segada—sos cants també sentint,
la mar recorts duhentnos—ab lleveig y garbí
y quan la tardó arriui—la terra desguarnint
y en tant que á la premsada—se 'n portin los rahims
y á dolls en lo cup ragí—lo such d' aquest país,
á l' home y la natura—veurém qu' ha traduhit.

IV
¡Oh fills de Catalunya!—sos cants bè recordéu:
sentint sas melodias—morim d' anyorament.
Sa inspiració sublime—per tot lo mon trovém
en tot lo qu' es natura—en tot lo que 's inmens!
L' amor de verge casta—en nostros pits s' encen,
l' amor á nostra terra,—l' amor al sant progrés.
Honrém donchs al poeta—y á n' al patrici ensemps,
al hom' qu' ha fet sentirnos—y encaminar al bé,

al músich d' aquest sigle,—al pare dels obrers,
al catalá que 'ns honra—pèls nets dels nostros nets,
al hom' que aquí 'ns aplega,—al inmortal Clavé.

ARTUR GALLARD.

ESQUELLOTS.

No passin may per davant de cap fielato de consums sense posarse una corassa.

Aquest dia, sense més ni més, al nostre estimat amich D. Canuto Millé, ván dispararli un tiro de revólver que ab una mica més la bala l' hi fá una atenta visita al cervell.

L' autor del disparo era un burot; y no content ab aquesta tropelia, encare tractava de sostenir que 'l nostre estimat amich que 's passejaba tranquilament era un matutero.

¡Vels' hi aquí Srs. del Ajuntament, un empleat, que l' hi estarian molt bèn empleats uns quans anys de presiril!

L' Ajuntament t' una costum molt cómoda: Algun amich del Sr. Fontrodona t' una idea y la proposa. Pero consideran alguns que aquesta idea vá contra la higiene y demanan informe á l' Academia de Medicina y Cirurgia; y l' informe de l' Academia es desfavorable.

¿Qué 's figuran que 's desaniman per aquest contratemps? Cá: ni 'ls mils.

Llavors prescindint del informe de la docta Academia, demanan que l' assumpto passi á la Junta de Sanitat, posant en antagonisme á duas corporacions igualment respectables.

Jo 'm recordo dels xicotets quan jugan á cara ó créu:

—¿Qué vols, cara ó créu?

—Cara.

La pessa de dos vá enlayre y surt cara.

Peró l' altre exclama:
—Vaja, la primera vegada no val.

Aixó que 'u fassan los xicotets; pero..... 'ls concejals.

Del drama *Mestre Jan* ó l' *Honra del treball*, que s' ha de estrenar demá dissapte al Odeon, lo Sr. Gobernador ja se n' ha menjat un fragment.

A veure si succehirá alló de sempre: que l' autoritat s' haurá menjat la carn, y 'l públich haurá de rosegat los ossos.

¡Que digan lo que vulgan! Los catalans estém destinats á conquistar lo mon.

Una companyia de sarsuela, se 'n vá á Perpinyá, posa algunas obras, las unas estrenadas al Tivoli y las altres, com la *Marina*, traduhidas al catalá y volen veure aplausos y entusiasme?

A Montpellier ja 'ls han contractat y en altrás poblacions dels Mitjdia 's disposan á sentirlos.

¡Que digan lo que vulgan! Lo géní de Catalunya sempre viu, arriba als Pirineus y 's desborda.

Aquest dia en Mañé y Flaquer va publicar un artículo esplicant la causa de que aquí á Espanya hi haja tants toreros.

¿No saben perquè? ¡No 'u endevinarian may!

Donchs sápigam que aquí á Espanya hi ha toreros, porque hem perdut aquells sentiments religiosos qu' eran avants la nostra gloria.

Are jo pregunto:
¿Sabrian dirme perquè 'l diari de 'n Brusi publica revista de toros, cada corrida?

¡Qui sab! També déu haver perdut los sentiments religiosos.

Peró are 'm recordo de que 'l mateix diari, poch dias avants publicava una noticia curiosa.

Deya qu' en Lagartijo, acababa de regalar á una iglesia una imatge de Sant Rafel, de la seva mateixa estatua, tota de plata.

Vels' hi aquí un torero que encare no ha perdut los sentiments religiosos; y que si fá molts regalos d' aquesta mena, jo no desconfio de veure'l un dia al calendari ab lo nom de *San Lagartijo*, torero y mártir.

Victor Hugo prepara un nou llibre titolat: *Religions y religiosos.*

En ell condemnará 'l xarlatanisme teocrátic de tots los temps y de tots los paissos.

Lo dia que surti aquesta obra procurarém darlos á coneixe lo que diga respecte á Espanya.

Ha mort D. Narcís Ramirez, després de una llarga y penosa malaltia.

L' art tipográfic l' hi déu molts adelantos y l' haver montat un dels primers establiments d' aquest género que conta Espanya.

Com á home polítich figurá sempre entre 'ls partits liberals; y com á home particular fou sempre un model de bondat, de laboriositat y de honradès.

Se queixan alguns periódichs de que en molts estanchs continua la tria de cigarros, y la venta dels triats á un preu més crescut que 'ls altres.

Ja veurán com d' aquí un quan temps surt un' altra ordre de la direcció d' estancadas renyant als estancuers.

Aquí tot se reduheix á renyar y á riure's dels renyes.

¿No fora millor que tots los cigarros fossen bons y no haguessen de triarse?

Aquest dia casualment vaig anar á la Catedral.

Al passejar-me pels claustros, vaig veure que desmontavan alguns altars, y que 'ls cubrian ab estoras y telas, perque ningú s' enterés de lo que feyan,

—¿Qué fan hoy, aquí? vaig preguntar á un escolá més llest que un esquirol.

—Treuen los altars.

—Y per qué 'ls treuen?

—Perque hi construirán sepulcres.

Després hi prèns nous informes, descubrint, que tothom qui vulga, podrà ferse enterrar als claustros de la Catedral pagant, crech que son tres mil duros, al Cabildo.

Y naturalment com que 'ls sants quan ván entrar al cel ván deixar la bossa á fora, are 'ls treuen del pis perque no poden pagar 'l lloguer.

Als Estats Units han organitzat companyias de seguros, per indemnizar als viatgers que prenguin mal en descarrilaments, xoques y altres accidents per l' istil.

Y are algun jove podrà dir als pares de la xicoteta:

—Jo no tinch res are com are; pero 'l mèu pare y 'l mèu oncle son viatjants y aixó un dia ó altre ha de valerme una fortuna.

Y are que hi caich, digan: ¿no podrien establirse seguros contra 'ls robos y hasta contra las jugadas de bolsa?

Tambè se 'n podrien establir per indemnizar als catsats que per viure malament tenen de separarse.

Sobre tot podrien establirse 'n, menos sobre 'ls periódichs, víctimas dels fiscals de imprenta.

La societat que 'ls establís, s' arruinaría.

PLANY.

Surt lo sol estiu é hivern;
surt la lluna cap al tart;
surt m' estimada al sentirme;
surt l' home als vint anys soldat;
surtan modas cada dia;
surtan per Corpus jegans;
surtan decrets y lleys novas;
surtan professons cada any;
y ab vint anys que prech un fixo
per més pega, no 'm surt may!
EDUART NOVELL.

QUENTOS.

A un amich mèu que aprèn d' esgrima vaig preguntarli:

—Vaja, digas, á tu qu'ets un xicot pacífich ¿de qué t' ha de servir tirar l' espasi?

—Home: lo saber no ocupa lloch.

—Pero... l' espasi...

—¿Qui 't diu que un dia no 'm nombrin guarda-consums?...

Entre dos amichs:

—¿Qué no sabs? M' hi venut lo panteon del cementiri á n' en Sagalès.

—¿Quán te n' ha dat?

—Siscents duros.

—Vaya un negoci! ¿No te 'n costava mil?

—Sí; pero á més dels siscents duros, m' hi reservat l' us de fruit.

Entre dos altres amichs:

—¿Cóm es que no has anat á l' enterro del Enrich?

—Perque hi reflexionat que l' Enrich tampoch vindria al mèu.

Un mocòs vá insultar á un home valent, y aquest vá despreciarlo.

—No ú estranyéu, deya. Si 'l desafiava y 'l matava sempre tindria por que no 'm castiguessin per infanticidi.

En temps de la revolució quan la mesa interina de las elecciones, se constituí, ocupant la presidencia l' elector de més edat que 's trobava en lo colegi electoral, un orador de club defensava l' idea de que 's concedís á las donas lo dret electoral.

—No pot ser, replicava un que las coneixia molt.

—Y per qué no ha de poder ser?

—Perque no trobarías al mon una dona que volgués tenir més edat que un' altra.

Se tracta de un geperut molt bestia.

Un altre geperut molt espavilat, deya parlant d' ell:

—Es un animal, que deshonra 'l gremi.

Un sastre ab lo compte á la má 's presenta á casa de un calavera; se l' hi fica al quarto, 'l troba al llit, lo desperta, y se entaula entre ells lo següent diálech:

—Ola, Sr. Pere ¿que porta 'l compte?

—Si senyor.

—Miri, vostè mateix, obri 'l tercer calaix del escriptori.

Lo sastre, creyent que hi trobará diners, s' apressura á obrirlo dihent:—¿Es aquest?

—Aquest mateix. ¿No vèu que hi há?

—Si, tots son papers.

—Donchs bè: tots aquets papers son comptes que tinch per pagar: ja pot deixarhi 'l seu.

Y 's gira de l' altre cantó.

Eran per' allá 'ls primers de Desembre, quant tothom quasi havia ja sembrat, que va ploure.

—Ab aquest temps tant hermòs, tot sortirà de dintre de la terra.

—No 'u voldria pas jo,—va dir un altre,—perque surtiria la sogra que está enterrada fá vuit dias.

Trucan á la porta de un pis.

—Noya, corra, vés qui hi ha: diu l' amo.

La criada tornant:

—Es un cego, que diu que 'l voldria veure.

Un artista tronat ocupa 'l quart pis de una casa.

Es al últim del més y 'l procurador hi puja á cobrar lo lloguer.

—Pero senyor... ¿Ab quin dret me 'l demana? ¿Qué no vèu qu' encare no som al mitj dia?

Lo procurador se treu lo rellotje y diu:

—Son las dotze menos dos minuts.

Y l' artista respon:

—Pues miri, jo tinch las dotze menos déu duros.

Un apotecari per qüestions de cofis y mofis estaba contrapuntat ab un fondista que vivia al costat de casa seva.

Y no sabent com desacreditar al vehí, va posar un rétol á las vidrieras, que deya:

—«Socorro rápido á los que van á comer á la fonda del lado.»

Un impertinent feya cocos á una senyora, y 'l marit un dia que vá sorprendre'l vá tirarli una còssa á la popa.

Lo pollo exclamava:

—Davant d' ella!... ¡Ahl!

Y un amich per consolarlo l' hi deya:

—Aixó encare es lo de menos; lo trist es que fos davant d' ella y darrera teu.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Agafent un trós de prima digué á la segona tersa:

—Deixa 'l sopar tot seguit y veste á vestir depressa.

—Y are, noy ¿qué t' ha agafat?

¿com es que lo sopar deixas?

—Es que hem d' anar á la tot y vull veure com comensa.

UN CAPUCHÍ.

II.

En la hu dos de tot vaig neixer y ab hu 'm varen batejá,

quatre prima dos un rato,

noy, si 'm vols endevinar.

MOROLOBOCONGOF.

ENDEVINALLA.

Sens ser canalla tinch pó,

tinch má sense ser persona y 'm veurás ja sentme mal

quan vá sortí 'l primer home.

CÓMICH D' HORTA.

SINONIMIA.

Un xicot tot d' una casa, molt bèn tot, per regalar al amo, d' amagatotis á tot un parell de galls.

PAU CORNADÓ.

TRENCA-CLOSCAS.

Taronger, Nespla, Olivá, Lila, Avellaner, Presseguer, Atmetller.

Posar aquests noms en columna de modo que las primeras lletres donguin lo nom d' un arbre.

GARRELL Y GARROFA.

CONVERSA.

—Ola, Pepa! ahont vés?
—Vaig á rebre l' oncle Ventura.
—Mon jermá m' ha dit que vingas á casa.
—¿Per qué?
—Per veurehi á n' en...
—A n' en Joan?
—No; entre tú y jo l' hem anomenat.

SANABAC Y COMPAÑIA.

ROMBO DE PARAULAS.

Substituir los pichs ab lletres que llegidas vertical y horizontalment digan: la 1.ª ratlla una lletra; la 2.ª una part de l' home; la 3.ª un peix; la 4.ª una sustancia molt útil y la 5.ª una lletra.

P. FÁBRICAS.

GEROGLIFICH.

N
LT IX
L
ABEL
L
AB °N A
EDIC
A CI
Oh

DIAMANT.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—Minyona.
2. IDEM 2.ª—Rapit.
3. ENDAVINALLA.—Llit.
4. MUDANSA.—Mel, vel, tel, gel, zel, pel.
5. CONVERSA.—Antonia.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Marceliano.
7. GEROGLIFICH.—Entre tot l' any sis assistens assisteixen á sis reunions liberals.

ANUNCIS.

PARIS-MURCIE.—Edició francesa publicada á favor dels inundats de Espanya. Preu 5 rals la edició económica y 14 rals la de luxe.

PARIS-MURCIA.—Edició en español, dibujos, texto, autógrafos, iguales á la edicion francesa.—Precio 8 rs. el ejemplar.

MURCIA-PARIS.—Número escrito por literatos españoles en muestra de agradecimiento á la caritativa Francia.—Precio 2 rs.

Tot se ven en la libreria de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

GRANIZADA.

ALBUM PER APELES MESTRES.

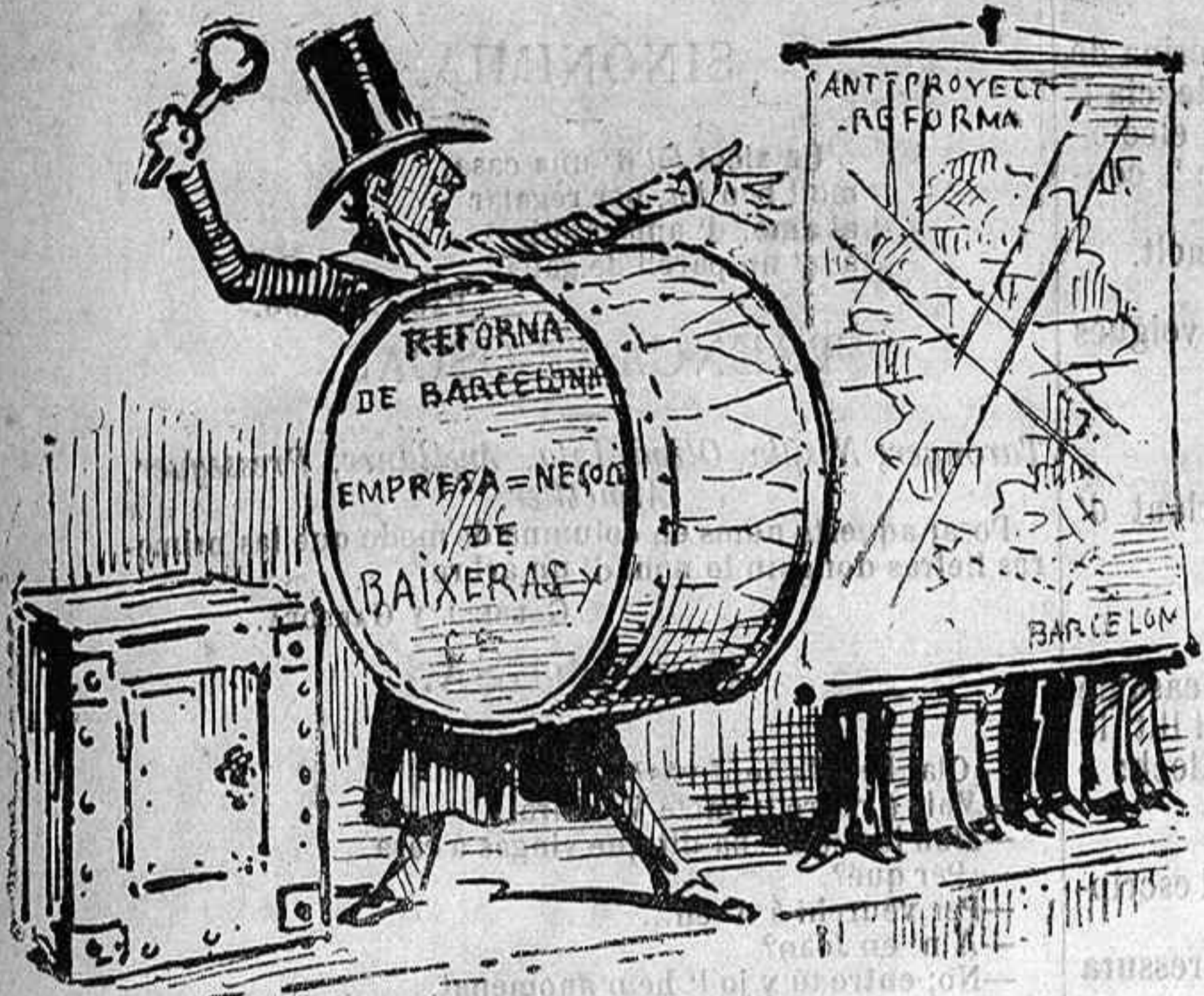
S' ha posat á la venta lo primer cuadern d' aquest album d' artista que ja cal que corrin á comprarlo. La Granizada 's publicarà en 12 cuaderns, un cada mes, a ralet cada un. L' Album complet contindrà uns 500 dibujos y costará, naturalment, 12 rals.

Acabada la publicació s' encuadernarán los exemplars que quedin ab una bonica cuberta al cromo feta expressa per l' Album y que 's vendrà separatament y s' aumentará 'l preu dels exemplars.

Punts de venda: en la Administració, Libreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, y en las principals librerías d' Espanya.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.

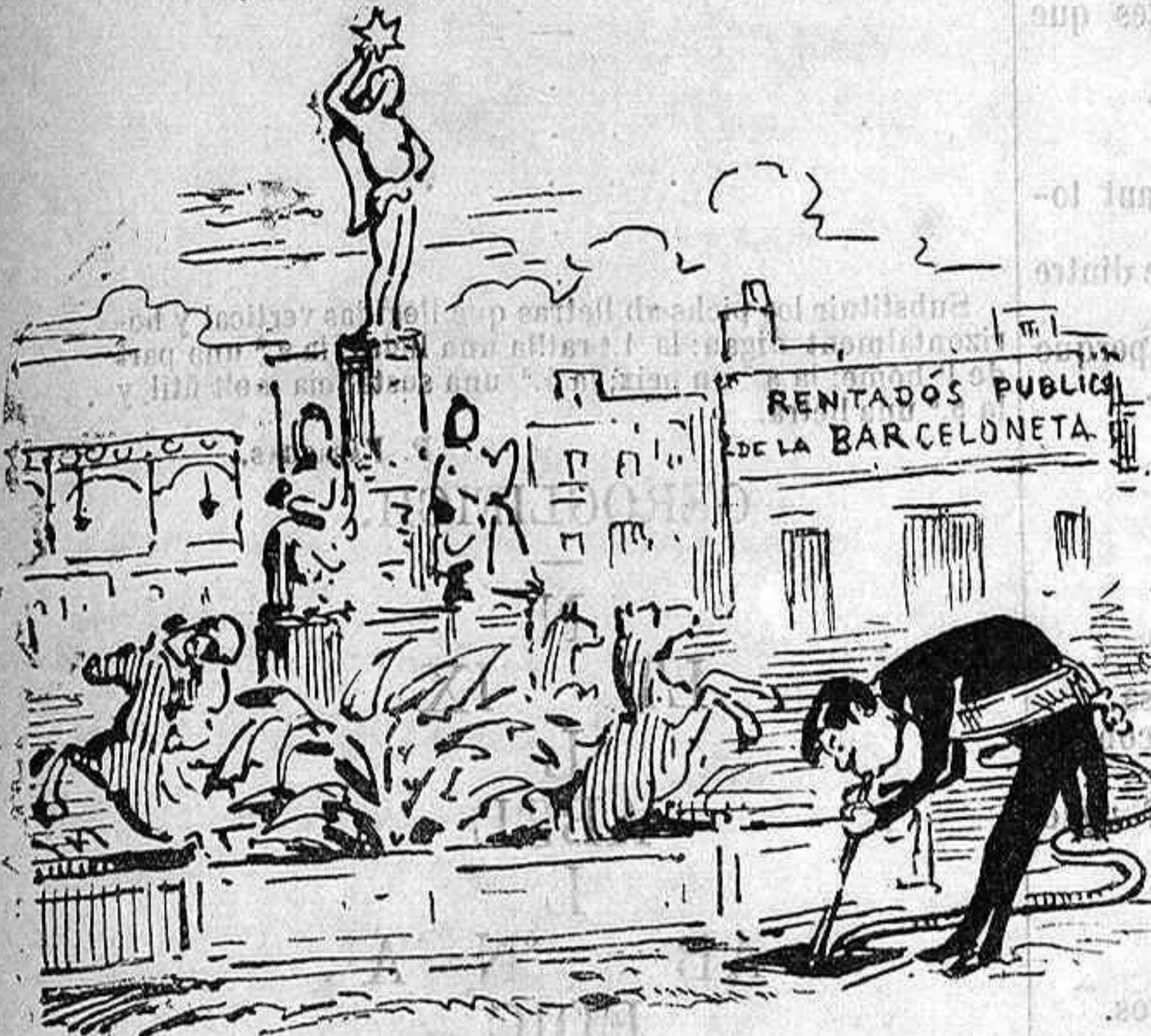
COSAS DE BARCELONA.

Reforma de moltes fortunes.

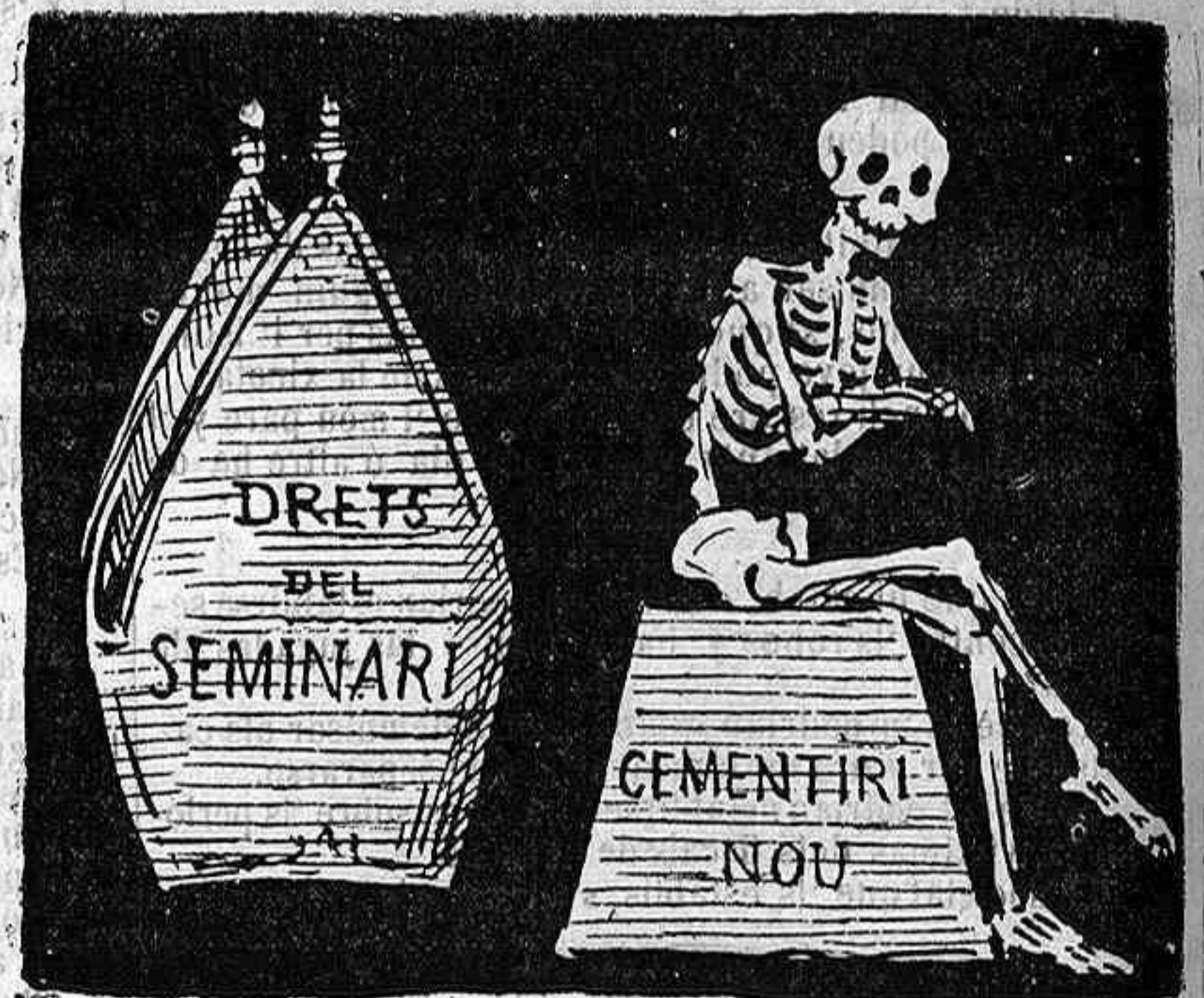
Germans meus: No aneu a veure la Passió.

Un surtidor y un xuelador.

Avants tenia 'l pel-fort; pero are l' hi lluhirá.

Questions foscas y llargas.

La salud pública de Barcelona.

Fieras mansas.

Manos fieros.